

Someron rantaosayleiskaavan muutos

Yleiskaavan muutos tiloilla Rajamäki 761-443-2-15, Lapinlahti 761-453-2-63, Lapinmäki 761-453-2-30 ja Lapinpirtti 761-453-2-27

Kaavanlaatijan vastine luonnosvaiheen palautteeseen, 17.12.2025

Someron kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 6.10.2025 § 236 hyväksyä Someron rantaosayleiskaavan muutosta koskevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä valmisteluvaiheen kaavaluonnoksen ja -selostuksen sekä asettaa em. kaava-aineistot julkisesti nähtäville. Kaavaluonnos asetettiin nähtäville AKL 62 § ja MRA 30§ mukaisesti 24.10.2025 – 25.11.2025. Kaavaluonnoksesta jätettiin kuulemisaikana neljä lausuntoa. Kaavasta ei tullut huomautuksia. Lausuntojen sisältö on esitetty *kursivoituna* seuraavassa lyhyesti (ks. tarkemmin palautteen sisältö alkuperäisistä lausunnoista). Kaavanlaatijan vastineet palautteeseen ovat tiivistelmien jälkeen.

1. Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen lausunto 13.11.2025

Pelastuslaitoksella ei ole lausuttavaa Someron rantaosayleiskaavan muutoksesta kiinteistöillä 761-443-2-15, 761-453-2-63, 761-453-2-30 ja 761-453-2-27.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

2. Varsinais-Suomen liiton lausunto 17.11.2025

Varsinais- Suomen liitto ei anna seuraavista lausuntopyynnöistä lausuntoa, koska liitolla ei ole niistä huomautettavaa eivätkä ne ole ristiriidassa Varsinais- Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa: 25. Someron kaupunki: Someron rantayleiskaavan muutosluonnos (527/27.10.2025).

Vastine: Merkitään tiedoksi.

3. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto 25.11.2025**Rakentaminen**

Yleismääräyksissä on edellytetty, että rakennuksen ja rantaviivan väliin on jätettävä riittävä suojapuusto, ja että rakennusten ja rakenteiden tulee sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja värityksen puolesta luonnonmaisemaan sekä rakennettuun kulttuuriympäristöön. ELY-keskus toteaa, että maiseman kannalta olisi eduksi tarkentaa uudisrakentamista koskevia kaavamääräyksiä vielä siten, että ohjaus olisi konkreettisempaa esimerkiksi julkisivuvärityksen ja -materiaalin määrittelyn avulla.

Yleismääräyksissä on todettu, että venevajan rakentaminen on kielletty, ja että rakentamislupaviranomainen voi kuitenkin myöntää luvan, jos venevaja on tärkeä elinkeinon harjoittamisen tai muun tärkeän syyn vuoksi ja venevaja sopeutuu maisemaan. ELY-keskus huomauttaa, että suunnittelualue ei kata vesialueita, joille venevajajat yleensä sijoitetaan. Näin ollen venevajaa koskevat määräykset tulisi jättää pois nyt kyseessä olevasta kaavamuutoksesta, sillä

voimassa olevan, vesialueet kattavan, Someron rantaosayleiskaavan määräyksissä säilyy kuitenkin vastaava määräys.

Vastine: Tarkennetaan uudisrakentamisen ohjausta lausunnon mukaisesti seuraavasti: ”Kirikkaat värit on kielletty julkisivuissa. Kattomuodoista sallittuja ovat tummat harja- tai pulpettikatot, luonnonläheiset värit.” Maanomistajan tavoitteena on käyttää perinteisiä hirsimateriaaleja myös uudisrakentamisessa.

Poistetaan venevajoja koskeva määräys kaavamuutoksen yleisistä määräyksistä.

Ilmastokestävyys

Kaavaselostuksessa ei ole tuotu esille kaavan ilmastovaikutuksia. Maankäytön ratkaisujen ilmastokestävyyttä voi arvioida tarkemmin esimerkiksi Suomen ympäristökeskuksen Hiilikartalla (<https://hiilikartta.avoin.org/>) tai Pirkanmaan ELY-keskuksen Ilmastokestävän kaavoituksen työkalulla KILVA:lla (<https://kilva.azureedge.net/>). Ilmastovaikutusten arvioinnin tulokset tulee esittää kaavaselostuksessa. Ilmastomuutosta hillitsevien toimenpiteiden ja ilmastomuutokseen sopeutumisen tulee käydä ilmi kaavamääräyksistä. Yleisiä määräyksiä tulee täydentää vähintään rakentamisen ilmastovaikutusten ohjaamisen osalta määräämällä esimerkiksi, että ”Alueen rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen ilmastokestävyteen ja rakentamisen vähähiilisyteen.” Yleisiä määräyksiä tulisi täydentää myös muilla ilmastokestävää kaavoitusta edistävillä kaavamääräyksillä. Em. määräykset voivat koskea esimerkiksi uusiutuvan energian hyödyntämistä, puun käyttämistä pääasiallisena rakennusmateriaalina, puuston ja kasvillisuuden säilyttämistä ja istuttamista mahdollisimman laajasti tai tarpeettoman louhimisen ja pengertämisen välttämistä.

Vastine: Täydennetään kaavaselostusta ilmastovaikutusten osalta. Lisätään yleinen määräys lausunnon mukaisesti (”Alueen rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen ilmastokestävyteen ja rakentamisen vähähiilisyteen.”) Lisätään pohjavesialueen määräykseen lause, että rakennettaessa tulee välttää isoja pengerryksiä ja leikkauksia.

Luonnonsuojelu

Alueidenkäyttölain mukaan alueiden käytön suunnittelun tulee perustua riittävään vaikutusten arviointiin. Tämä tarkoittaa mm. tarvittavien luontoselvitysten laadintaa ja niiden tulosten huomiointia. Kaavatyön taustalla on tällä hetkellä 1990-luvun luontoselvitys, joka on vanhentunut. Suunnittelualueelta on tullut 2016 tietoon valkoselkätikkahavainto, ja muutoinkin alueen luontotiedot on päivitettävä, jotta suunnittelu voidaan tehdä riittävin tiedoin. ELY-keskus ottaa kantaa kaavan luontovaikutuksiin, kun ajantasaiset luontotiedot (vähintään luontotyyppit, pesimälinnusto, liito-orava) ovat saatavilla.

Vastine: AKL 9 §:n mukaan ”Kaavan tulee perustua kaavan **merkittävät vaikutukset** arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon **kaavan tehtävä ja tarkoitus**. Kaavaa laadittaessa on **tarpeellisessa määrin** selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan **olennaisia** vaikutuksia”.

Kyseisen alueen lisäselvityksille ei ole perustetta vakiintuneiden suunnittelukäytäntöjen, AKL 9 §:n tai myöskään oikeuskäytännön nojalla. Kyseisellä kaavaratkaisulla on ainoastaan paikallista merkitystä hyvin suppealla alueella eikä kaavassa osoiteta uusia rakentamisalueita tai uusia rakennuspaikkoja lainkaan. Kaavan suunnittelualue on jo pääosin rakennettua ympäristöä ja M-

alueetkin ovat mukana lähinnä järkevän kokonaisuuden takia. Metsälaki ohjaa edelleen metsänkäsittelyä.

Harjunsuojelu

Suunnittelualue sijoittuu arvokkaan geologisen muodostuman alueelle (harju, Viuvalannummi). Kaavaselostuksesta ei käy ilmi, millaisia vaikutuksia rakentamisella on kyseisellä alueella. Rakentamisella ei saa vaurioittaa merkittäväksi maakunnallisesti arvokkaaksi harjumuodostumaksi luokitellun alueen geologisia arvoja. Kaavamuutoksen yhteydessä tulee selvittää vaikutukset maaston muotoihin ja antaa tarvittaessa määräykset toteuttaa rakentaminen siten, että harjun rинnettä ja maastonmuotoja ei vaurioiteta. Maiseman näkökulmasta kaavamääräyksissä tulisi antaa tarkempia määräyksiä myös esim. rakentamisen massoittelun osalta.

Vastine: Täydennetään selostusta ja vaikutusten arviointia harjualueen osalta. Kaavassa on jo pohjavesialueen merkintä, jonka määräykseen lisätään lause, että rakennettaessa tulee välttää isoja pengerryksiä ja leikkauksia.

Vesilain valvonta (pintavedet)

Vesialueella tehtävissä toimenpiteissä tulee huomioida vesilain (587/2011) velvoitteet. Ojitukselta tulee tehdä ojitusilmoitus vesilain 5 luvun 6 §:n mukaisesti.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Liikenne

Maantiehen rajautuvilla rakennuspaikoilla tulee huomioida maantien suoja-alue ja liittymien näkemäalueet, joille rakentamista ei saa sijoittaa. Maantien suoja-alueelle rakentamiselle on mahdollista hakea poikkeamista tienpitäjältä.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

4. Turun kaupunginmuseon / Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon lausunto 1.12.2025

Varsinais-Suomen alueellisella vastuumuseolla ei ole asiaan huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Maiseman osalta olisi eduksi, mikäli uudisrakentamista koskevia kaavamääräyksiä tarkennettaisiin siten, että esimerkiksi julkisivumateriaalien ja -väriyksen ohjaus olisi konkreettisempaa.

Vastine: Tarkennetaan uudisrakentamisen ohjausta lausunnon mukaisesti seuraavasti: ”Kirkkaat värit on kielletty julkisivuissa. Kattomuodoista sallittuja ovat tummat harja- tai pulpettikatot, luonnonläheiset värit.” Maanomistajan tavoitteena on käyttää perinteisiä hirsimateriaaleja myös uudisrakentamisessa.